

Кабыл алынды:
№ 1 пед.кенешиме
«28 » 08 2020-жыл

**Чункелеев Абдырайым атындагы жалпы билим берүү орто
мектебиндеги психологиялык кызматтын жобосу**

1. Жалпы жоболору:

Психологдун кызматы Билим Берүү жана Маданият Министрилигинин токтомунун негизинде киргизилет.

Психолог-жогорку билимдүү, педагогдордун жана ёспұрұмдердүн психологиясы боюнча иштеген, психодиагностиканы, психокоррекцияны билген, социалдық-психологиялык окуудан, психологиялык кенештен, атайын даярдыктан өткөн, квалификациясы дал келген, тажрыйбалуу адистердин ичинен бекитилет.

Психолог өзүнүн иш-практикасында диагностикалык, профилактикалык, кальптандыруучулук, коррекциялык жана башка багыттар боюнча билим берүү мекемелеринде психологиялык уюштуруу иштерин өткөрөт.

Психологдун негизги милдеттери:

- Мугалимдердин жана окуучулардын чыгармачылык деңгээлин аныктоо; мектеп администрациясынын жана педагогикалык жамаатын иш деңгээлин жогорулатуунун жолдорун сунуштоо.
- Педагогикалык процессте кезиккен кыйынчылыктардын психологиялык себептерин аныктоо; кыйынчылыктарды четтегүүнүн жана токтотуунун жолдорун сунуштоо.
- Башкаруу процессинде инсандык мамилелерди кальптандырууга катышуу.
- Окуучуларга жана ата-энелерине, мугалимдерге жана мектеп кызматкерлерине чыныгы психологиялык жардам берүү, окуучулардын профессионалдык келечегин аныктоо.
- Педагогикалык жамаатка окуучулардын аң-сезимин, таанып билүү процессин башкарууга жардам берүү.
- Мугалимдерди окуучулардын чыгармачылык ойлорун кальптандырууга жана педагогикалык мамилелерге окутуу. Мугалимдердин психодиагностикалык устартыгын көтөрүү.
- Окуучулардын арасында болуп жаткан аракетчик, тамеки чегүү, банди заттарды колдонуу жана сексуалдык терс көрүнүштөрдү жок кылуу

боюнча иш-чаралардын заманбап психологиялык жабдуулар аркылуу токтотуунун жолдорун эскертуү.

- Психо-педагогикалык билимдерге үгүттөө.

1. Мектеп директору жана педагогикалык кенеш бекитилген программанын негизинде психологдун иш-аракеттерине жалпы текшерүү жүргүзөт. Эгерде мектеп администрациясынын көрсөтмөлөрү психологдун талаптарына туура келбесе, мектепти көзөмөлгө алып турган жогорку органдарга билдириүү менен психолог ал көрсөтмөлөрдү аткарбай койгонго укуктуу.

1. Мектеп окуучулары жана педагогикалык жамааттын психодиагностикалык, коррекциялык, профилактикалык иш-чараларды жүргүзүү учун атайын шарттары бар, жабдуулар менен камсыз болгон иш бөлмөлөрүндө психолог иш жүргүзөт. Иш бөлмөнү кызматы туура келген психолог жетектейт.

1. Психолог окуучулардын ар тараптуу өнүгүшүнө жана гармониялуу осүшүнө жетекчилик кылуу менен бирге педагогикалык жамаат, медицина кызматы, багып алуу жана камкордук органдары, социологдор жана коомдун өкүлдөрү менен тыгыз байланышта болуу аркылуу өздөрүнүн иш-аракеттерин жүргүзүшөт.

1. Эмгек акысы, эс алуу өргүүсү, тарификациялык педагогикалык ставкасы Кыргыз Республикасынын Билим Берүү жана Маданият Министрилигинин нормативдик иш-кагаздарынын негизинде бекитилет.

1. Психологдун иш тартиби, максаты жана милдеттери психологиялык кызматтын программасынын негизинде аныкталып, мектептин жалпы ишине туура келгенде гана профсоюз комитети менен макулдашылып, мектеп директору тарафынан бекитилет.

2.

Психологдун укуктары жана милдеттери

2.1. Психологдун укуктары:

* Окуучулар жана ата-энелери, мугалимдер жана мектептин башка кызматкерлери менен иштөөнүн формаларын, ықмаларын таңдан алуу менен ар түрдүү иш-чаралардын өтүү мезгилиин, приоритеттүү бағытын белгилейт жана учурун аныктайт.

- * Психологиялык кызматтын ишинин ийгиликтүү болушуна шарт түзүп берүү сунуштары менен мектеп жетекчилигине анын коомдук уюмдарына чыга алат.
- * Окуу-тарбия процессин уюштуруу боюнча документтери менен окуучулардын, мугалимдердин, мектептин башка кызматкерлеринин өздүк делору менен тааныша алат.
- * Региондордун социалдык, улуттук, маданий өзгөчөлүктөрүн эске алып, мектеп жамааты жана жеке инсандар менен жаратуу, пайдалануу, тастыктоо максатында психологиялык изилдөөлөрду жүргүзө алат.
- * Мектептеги психологиялык абалды терен түшүнүү максатында жогорку окуу жайларынын психология кафедралары жана психологиялык уюмдар менен тыгыз ишкердик байланышта болот.
- * Педагогикалык жамааттын иш орундарынын туура бөлүнүштүрүүсүне; административдик кызматка мугалимдердин талапкерлик коюусуна; класс жетекчилердин бекитүүсүне; окуучулардын өзүн-өзү башкаруу көнешинин методикалык түзүлүшүне; коомдук активдердин илимине; мугалимдер менен окуучулардын ортосундагы чыр-чатактарды чечүүдөгү мектеп администрациясынын иш-аракеттерине; мектептеги психологиялык терс абалды жолго салууга; окуу жана окуудан тышкary учурда мугалимдер менен окуучулардын оптималдуу иштерине; окуу тайпаларынын иш-ыкмаларын топтоого; жалпы окуу-тарбия процессинин гуманитардык жана демократиялык бөлүнүшүн сунуштайт.

2.2. Психологдун милдеттери:

- * Кыргыз Республикасынын Билим Берүү жана маданият министрилгигинин өkmөттүк нормативдик документтерине таянып өз ишин жүргүзөт.
- * Профессионалдык компетенциянын жана кызматтык милдеттердин чегинде гана суроолорду карайт жана чечимдерди так кабыл алат.
- * өспүрүмдөрдүн жана социалдык, практикалык психологияларын билүү менен психология илиминин жаңы жетишкендиктерин өздөштүрүү. Өзүнүн билимин өнүктүрүүдө социалдык-психологиялык, психокоррекциялык, психопрофилактикалык иштерде заманбап илимий негизделгөн ыкмаларды езүнүн профессионалдык квалификациясын ар дайым жогорулатып турат.
- * Мектеп ичинде психологиялык суроолорду чечүүгө, диагностикалык, психокоррекциялык жана башка иштерди профессионалдык даярдыгы жок, тиешелүү эмес адамдардын жүргүзүүсүнө тоскоолдук кылат.

---

* Мектеп администрациясына, педагогикалык жамаатка, окуучулардын толук кандуу психологиялык өнүгүшүнө жардам берет жана жеке иш алып баруу менен алардын жеке кыйынчылкытарын чечет.

* Профессионалдык сырды бекем сактыйт; Диагностикалык жана кеңеш берүү иштеринин жыйынтыктарын текшерилген окуучу жана анын чөйрөсүн зиянга учуратпоо үчүн сырды таратпайт.

* Окуу-тарбия иштеринин пландарына, педагогикалык кеңеш жана мектеп жетекчилиги кабыл алган чечимдерге, мектеп тайпаларынын жана жеке инсандардын эффективдүү иш-аракеттерине анализ жүргүзет. Мектеп жетекчилигине, жеке кызматкерлерге иштин сапатын жогорулаттуу боюнча психологиялык туура келген сунуштарды берет.

* Мугалим-окуучуга, окуучу-окуучуга, мугалим-мугалимге, мугалим-жетекчиликке инсан аралык мамилелеринин денгээлин анализдейт. Билим берүү маселелеринде коррекциялуу багыттарды даярдап, мугалимдер менен окуучуларга сунуштайт.

* Мектеп шарттарына ылайык илимий негизделген програмаларды мугалимдер менен бирдикте иштеп чыгат жана окуучуларга сунуштайт.

* Мектептеги өзүн-өзү башкаруу функцияларын илимий негизде ишке ашырууга көзөмөл жүргүзет, алардын коррекциялары боюнча сунуштарды берет.

* Психо-педагогикалык билимдерди мугалимдердин, тарбиячылардын жана мектеп окуучуларынын арасында жайылтат.

* Жеке адамдар менен иш алып барган диагностикалык документтерди педагогикалык жамааттын, консилиумдун, комиссиясынын чечимдери үчүн сактыйт. Башка документтерди дискеттерде, ПКда, магнитафондук жазып алууларда жүргүзет жана сактыйт.

2. Мектеп психологунун жоопкерчилиги:

- Психолог- психологиялык диагноздордун туура коюлушуна, коррекциялык жана диагностикалык ыкмалардын колдонушуна, негиздүү сунуштарды берүүгө жоопкерчиликтүү.
- Официалдуу текшерүүлөрдүн токтомдорун жана бекитилген жобого ылайык документтердин сакталыш жоопкерчилигин өзүнө алат.